

Lämpliga platser för snabbladdning och intresserade aktörer

Bakgrund

Den 8e december 2015 beslutade tekniska nämnden att godkänna utredning kring laddstolpars placering i Järfälla, Dnr Ten 2015/549. Nämnden gav också förvaltningen tilläggsuppdraget:

”Bygg- och miljöförvaltningen ges i uppdrag att utreda förutsättningar för utbyggnad av snabbladdning vad gäller lämpliga platser, aktörer som är intresserade av att bygga ut och eventuell kommunal delfinansiering. Uppdraget ska rapporteras första halvåret 2016.”

Tilläggsuppdraget redovisas nedan.

Samarbetsformer och kostnader

Som det konstateras i utredningen äger kommunen ingen lämplig mark för att sätta upp snabbladdstationer. Utredningen identifierar att de mest lämpliga platserna för snabbladdare är på de befintliga bemannade bensinstationerna.

Efter rundringning till de bensinstationer som är placerade närmast de större vägarna så går det att konstatera att de finns ett intresse från dem till ett samarbete med kommunen. Det finns även intresse från de aktörer som installerar och driftar snabbladdare, framförallt handlar det om EON, Clever, Vattenfall och Fortum. Ett par av dessa aktörer har lämnat prisuppgifter medan andra inte har kunnat precisera sina erbjudanden. För att ta hänsyn till dessa aktörer har de när deras erbjudanden redovisas nedan anonymiserats.

Priserna avser en installation av en snabbladdningsstation som är i drift under 5 år.

Bolag X

Engångskostnader	250 000 kr
Service och underhåll per år	50 000 kr ¹ , 250 000 kr på 5 år
Total kostnad på 5 år	500 000 kr
Intäkter på 5 år ²	132 000 kr
Kostnad för kommunen på 5 år	368 000 kr

¹ (Ca 30000 per år utgörs av avgifter till elnätsägaren (Abonnemang och energi)

² Beräknat som ett medelvärde av bolag X skattade siffror kring antalet sålda laddtimmar.

Bolag Y

Engångskostnader	331 000 kr
Per månad (Service och underhåll):	1625 kr
Total servicekostnad på 5 år:	97 500 kr
Kostnad för elnät och abonnemang på 5 år:	150000 kr
Total kostnad på 5 år	578 500 kr
Intäkter på 5 år ³	132 000 kr
Kostnad för kommunen på 5 år	446 500 kr

Genom att ansöka om stöd via klimatklivet⁴ kan kostnaden för en snabbbladdstation eventuellt sänkas ytterligare.

Anledningen till att bolag X totalpris är lägre än bolag Ys är att de har fått medfinansiering av EU. Värt att notera är att det inte går att söka medel via klimatklivet om samarbetet även innefattar EU-stöd. Vilket som är mest fördelaktigt för kommunen, EU-stöd eller stöd via klimatklivet är inte klarlagt och behöver utredas vidare.

Bolag Z

Bolaget har etablerat ett samarbete med Max hamburgerrestauranger.

De är intresserade av att sätta upp många stationer runt om i Sverige och är intresserade av ett samarbete med Järfälla kommun. De erbjuder leasing så att de står för hela installationskostnaden men bolag Z tar mer än gärna en förutsättningslös diskussion kring ett eventuellt kommande samarbete. De har än så länge inte samarbeten med någon av de större bensinstationerna.

Enligt bolag Z så bör det vara slutmarkanden som styr vidare utbyggnad, alltså hur stort antal elbilar det finns på markanden.

Bolag Q

Bolag Q har ännu inte redovisat några kostnadsförslag men de skulle dock vara intresserade av ett samarbete. Försäljningschefen för laddinfrastruktur på Bolag Q anser att en kommun som Järfälla bör fokusera på att få upp många vanliga laddstolpar för att få upp intresset för att elbilar i kommunen. Enligt hen kommer marknaden sköta etableringen av snabbbladdarna.

Gemensamt för de olika aktörerna är att de inte tycker det är någonting negativt om någon annan sätter upp en station. De hävdar att det inte påverkar deras vilja till framtida etableringar.

³ Beräknat som ett medelvärde av bolag X skattade siffror kring antalet sålda laddtimmar.

⁴ Det finns genom satsningen Klimatklivet som är en del av regeringens vårbudget 2015 möjlighet att söka medel för klimatinvesteringar, bland annat för laddstolpar. Medlen fördelas via Naturvårdsverket. Stödet finns att söka under 2016-2018.

Samarbetsformer

Som framgår ovan så finns det ett intresse från marknadens aktörer med ett samarbete med kommunen om att installera snabbladdstationer. Exakt hur ett sådant samarbete skulle kunna se ut finns det ännu ingen mall för.

Som det ser ut idag skiljer det sig åt från avtal till avtal då andra kommuner valt att samarbeta med leverantörerna.

Hur ser snabbladdstationsmarknaden ut idag?

Clever har i samarbete med Preem satt upp en snabbladdstation på Preems bensinstation i Barkarby och är intresserade kring en fortsatt utbyggnad.

Förutom bensinstationer kan även snabbmatresturanger vara intressanta platser för kommande snabbladdstationer. McDonalds har två stycken drive through restauranger i Järfälla. Restaurangen i Stäket ses som strategisk viktig och det är inte osannolikt att den kommer att få en snabbladdstation under 2017.

McDonalds har även tagit ett internt beslut om att alla McDrive restauranger kommer att få snabbladdare vilket även öppnar upp för en installation i Barkarby.

Det regionala perspektivet

Ur ett regionalt perspektiv kan det vara bra att känna till att det längs med E18 finns snabbladdningsmöjligheter i Enköping och i Kista. Även i Sollentuna kan man ladda sin elbil via en snabbladdningsstation. Järfälla har fram tills helt nyligen saknat snabbladdningsmöjligheter. Installationen på Preem gör nu att det utifrån ett regionalt perspektiv även går att snabbladda i Järfälla.

Det kommunala perspektivet

För Järfällabon är det inte lika självklart att en snabbladdstation är nödvändig för att ladda sin elbil. Kommunen är till ytan liten och det är inte mer än 2,5 mil mellan toppen och botten.⁵ Järfällabon behöver helt enkelt inte använda en snabbladdstation när hen kör sträckor inom kommunens gränser då elbilarnas batterier idag klarar minst 10 mil.

För kommuninvånarna är det istället bättre om möjligheterna till laddning vid bostaden förbättras. Detta kan som utredningen om laddstolpars placering i Järfälla nämner ske genom att bostadsrättsföreningar sätter upp stolpar eller att det finns goda laddmöjligheter vid arbetsplatsen.⁶

Snabbladdare skulle också kunna vara intressant ur Järfälla kommuns perspektiv om man ser till den egna fordonsflottan. Genom att det finns snabbladdare i kommunen skulle det vara enklare för tex hemtjänsten att ladda sina eventuella elbilar. Detta måste dock utredas ytterligare då det kan finnas frågetecken över stationernas tillgänglighet.

---

⁵ Sträckan är utmätt från Orionvägen i Skälby till slutet av Ängsjövägen i Ängsjö

⁶ Martina Wikström, avdelningen för forskning och innovation, Energimyndigheten, 2016-02-23

Upphandling

En upphandling kring snabbbladdstation(er) blir aktuell om kommunen väljer att investera mer än 0.5 miljoner de kommande 5 åren. För att snabba på processen skulle ett förenklat upphandlingsförfarande då bli aktuellt. Investeringen får då inte överstiga 1.8 miljoner på 10 år. Frågan kring upphandling faller utanför denna utredningens ramar och behöver utredas vidare beroende på vilket beslut som tas i frågan kring utbyggnad.

Olika vägar att gå

Som utredningen om laddstolpars placering i Järfälla visar är elbilarnas andel av den totala fordonsparken liten, ca 1 procent. De förväntas dock succesivt öka som andel av nybilsregistreringen. Frågan är nu om det utöver de stolpar som det tagits beslut om att sätta upp kommunen även ska vara med och finansiera 1 eller flera snabbbladdstationer.

Genomgången ovan visar att de kommer att kosta, lite beroende på vilken aktör man väljer ca 300 000 kr över 5 år.

Utifrån det faktaunderlag som presenterats ovan kring olika aktörer går det att konstatera att det absolut finns ett intresse av att bygga snabbbladdstationer i Järfälla. Framför allt handlar det då om att bygga på de befintliga mackarna⁷. Aktörerna är också positivt inställda till att ingå samarbetet med kommunen kring kommande installationer.

Nedan följer 2 olika alternativ som kommunen kan välja i det fortsatta arbetet med snabbbladdstationer.

1. Järfälla kommun intar en avvaktande inställning då marknaden tar hand om utbyggnaden på egen hand. Det visar Clevers etablering av en snabbbladdstation vid Preem i Barkarby och Mcdonalds planer kring kommande installationer. Det finns även frågetecken att vara med och finansiera snabbbladdstationer ur ett kommunmedborgarperspektiv.
2. Järfälla kommun är öppen för samarbeten med marknads aktörer om det inte innebär allt för stora kostnader, kommunen bör således inte stå för hela kostnaden själv. Eftersom det idag inte föreligger någon större efterfrågan bör max ett samarbete inledas till att börja med. Kommunen bör följa efterfrågan noga och vara öppen för att kunna inleda fler samarbetet kring snabbbladdstationer.

Alternativ 2 innebär eventuellt att upphandling måste till och det behöver i så fall utredas ytterligare.

---

⁷ Se bilaga 1 för karta över bemannade mackar

Slutsats

Järfälla kommun bör välja alternativ 2. Att vara öppen för samarbeten som möjliggör bättre laddmöjligheter ur framför allt ett regionalt perspektiv kommer leda till minskade utsläpp av Co2. Det kommer heller inte vara alltför kostsamt vilket gör att det går att försvara utifrån ett skattebetalare perspektiv.

Det är också viktigt att utbygganden av normalladdare får en tydligare styrning. Att ta fram en strategisk plan för både normal och snabbladdare vore önskvärt.